

Ο ναός, κέντρο της ενορίας μας

/ Πεμπτουσία

image not found or type unknown



Η Ροτόντα στη Θεσσαλονίκη



Θεσσαλονίκη, Ι.Ν. Παναγίας Αχειροποιήτου
Ρυθμός βασιλικής



Ρυθμός βασιλικής
Θεσσαλονίκη, Ι.Ν. του πολυμάρτυρα Αγίου Δημητρίου

...ν συναθροίζονται οι πιστοί για να τελέσουν τη
...ικός Θεού ή οίκος προσευχής ή ευκτήριος
...σαμε όλοι να τον λέμε, **εκκλησία**.

Στα πρώτα χρόνια οι Χριστιανοί

συναθροίζονταν σε ιδιωτικές κατοικίες, για να τελέσουν τη Θεία Λειτουργία. Ακολούθησαν οι διωγμοί. Οι Χριστιανοί αναγκάζονταν να τελούν κρυφά τη Θεία Λειτουργία στις **κατακόμβες** ή σε φυλακές ή άλλα απίθανα μέρη. Μάλιστα επικράτησε η συνήθεια να τελούν το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας πάνω στους τάφους των μαρτύρων, γι' αυτό και σήμερα στην Αγία Τράπεζα τοποθετούνται λείψανα μαρτύρων. Αργότερα, όταν σταμάτησαν οι διωγμοί με το διάταγμα ανεξιθρησκίας των Μεδιολάνων (313 μ.Χ.), άρχισαν να χτίζονται ναοί προορισμένοι ειδικά για τη χριστιανική λατρεία ή να μετατρέπονται παλαιότερα ρωμαϊκά κτίρια ή ειδωλολατρικοί ναοί σε χριστιανικούς ναούς (π.χ. το Πάνθεον στη Ρώμη, ο Παρθενώνας στην Αθήνα, η Ροτόντα στη Θεσσαλονίκη). Ο Μέγας Κωνσταντίνος και η μητέρα του Αγία Ελένη έχτισαν περίφημους ναούς στους Αγίους Τόπους (όπως είναι ο Ναός της Γεννήσεως στη Βηθλεέμ, στα Ιεροσόλυμα ο Ναός της Αναστάσεως που περιέχει τον Γολγοθά και τον Τάφο του Κυρίου), στην

Θεσσαλονίκη, Ι.Ν. της του Θεού Σοφίας (Αγία Σοφία)
Ρυθμός βασιλικής με τρούλο



ς της Αγίας Σοφίας, των Αγίων Αποστόλων και
λλα μέρη (π.χ. η Εκατονταπυλιανή της Πάρου).

α αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά, τα οποία



Θεσσαλονίκη, Ι.Ν. Αγίας Αικατερίνης
Βυζαντινός ρυθμός



Θεσσαλονίκη
Ι.Ν. Τριών Ιεραρχών
Σύγχρονος
νεόδημος ναός

Οι πρώτοι ναοί, του 3ου και 4ου αιώνα,

μιμούνται βασιλικά, δημόσια κτίρια, και είναι ορθογώνια μακρόστενα οικοδομήματα που εσωτερικά χωρίζονται με κίονες (κολόνες) σε τρία ή πέντε μέρη, που ονομάζονται **κλίτη**. Μπροστά υπάρχει μια **περίστυλη αυλή** (αίθριο) και στο πίσω μέρος του οικοδομήματος σχηματίζεται μια **ημικυκλική κόγχη** (η κόγχη του ιερού). Αυτός ο ρυθμός ονομάζεται **βασιλική** (Αχειροποίητος Θεσσαλονίκης, ναός Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης). Παλιός είναι και ο **περίκεντρος ρυθμός** που χαρακτηρίζει οικοδομήματα στρογγυλά ή πολυγωνικά που χτίζονταν πάνω στους τάφους των μαρτύρων (**μαρτύρια**).

Αργότερα, τον 6ο αιώνα, δημιουργήθηκε ένας νέος ρυθμός, η **βασιλική με τρούλο**. Ο πρώτος και πιο γνωστός ναός αυτού του ρυθμού είναι η Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη, που θεωρείται επίτευγμα και μνημείο αρχιτεκτονικής, μηχανικής και καλλιτεχνίας αλλά και η Αγία Σοφία Θεσσαλονίκης.

Από τον 11ο αιώνα επικρατεί στις περιοχές της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας ο **βυζαντινός ρυθμός** ή **σταυροειδής με τρούλο**. Στη Θεσσαλονίκη βυζαντινοί ναοί είναι της Αγίας Αικατερίνης, των Αγίων Αποστόλων, της Παναγίας Χαλκέων και άλλοι.

Αργότερα, στην τουρκοκρατία, οι ναοί χτίζονται συνήθως στο ρυθμό της τρίκλιτης βασιλικής και είναι πολύ απλοί, χαμηλοί και με μικρά παράθυρα, για να μην προκαλούν τους κατακτητές μουσουλμάνους.

Σήμερα χτίζονται πολύ μεγαλοπρεπείς ναοί σε σχέδια που συνδυάζουν στοιχεία όλων των ρυθμών που αναφέραμε, αλλά εισάγουν και νέα.

Σε άλλες χώρες οι ναοί χτίστηκαν και χτίζονται σε διαφορετικούς ρυθμούς.

Παρακάτω μπορείς να δεις μια ενδιαφέρουσα ταινία με την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής των ναών στη Θεσσαλονίκη.

%Naos_ekklisia%

Δημοσίευση σε συνεργασία με τα

Εκπαιδευτήρια "Ο Απόστολος Παύλος"

